

2026

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ВИПУСК № 217

 ОТГ ВСЕУКРАЇНСЬКА
АСОЦІАЦІЯ

Дайджест актуальних новин щодо
діяльності органів місцевого
самоврядування в умовах воєнного стану

БЕЗПЕКА: ЕКОЛОГІЯ

Посилення кримінальної відповідальності за екологічні правопорушення. У Верховній Раді зареєстровано урядовий законопроект № 15327

У Верховній Раді зареєстровано урядовий законопроект № 15327, який пропонує доповнити Кримінальний кодекс новою статтею — про порушення правил поводження з відходами.

Документ передбачає суттєве збільшення розмірів штрафів за забруднення земель, повітря, води та моря — до 10 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за повторні порушення. За окремі види злочинів — позбавлення волі на строк від 5 до 10 років.

[Докладніше за посиланням](#)

Уряд погодив залучення €25 мільйонів гранту на відновлення водопостачання

Кабінет Міністрів України своїм розпорядженням визнав за доцільне залучення гранту від Європейського інвестиційного банку для реалізації проекту «Відновлення водопостачання і водовідведення України» у розмірі 25 млн. євро.

Україна залучає позики та гранти від Європейського інвестиційного банку (ЄІБ) для проекту «Відновлення водопостачання і водовідведення України». Зокрема, Уряд схвалив залучення додаткового гранту у розмірі 25 млн євро для фінансування відновлювальних робіт

Кошти спрямовуються на відбудову, модернізацію та захист критичної інфраструктури (водогони, очисні споруди, насосні станції), пошкодженої внаслідок бойових дій. Програма реалізується Міністерством розвитку громад. Правила та механізми участі для громад закріплені в Операційному Посібнику за посиланням

[Докладніше за посиланням](#)

ДЕРЖАВНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

Організуємо медичне обслуговування вихованців у закладі дошкільної освіти: роз'яснення МОЗ

Міністерство охорони здоров'я України звернулось до Всеукраїнської асоціації ОТГ з проханням поінформувати органи місцевого самоврядування та заклади освіти всіх форм власності, які провадять освітню діяльність на територіях територіальних громад, про таке.

Згідно із абзацом третім частини четвертої статті 19 Закону України «Про дошкільну освіту» передбачено, що заклад дошкільної освіти відповідно до законодавства може організовувати медичне обслуговування вихованців.

Таке медичне обслуговування здійснюють:

- медичні працівники закладів дошкільної освіти;
- медичні працівники закладів охорони здоров'я;
- фізичні особи – підприємці, що провадять господарську діяльність з медичної практики.

[Докладніше за посиланням](#)

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Уряд затвердив Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій держави на 2027–2029 роки

Кабінет Міністрів України затвердив Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій на 2027–2029 роки. Документ визначає ключові напрями державного інвестування та стане основою для відбору проєктів, які зможуть претендувати на державне фінансування.

План охоплює 18 пріоритетних галузей, 44 підсектори та 67 напрямів публічного інвестування. Загальний обсяг фінансування на 2027–2029 роки становить 270,9 млрд грн, з яких найбільше коштів передбачено на освіту і науку, транспорт, муніципальну інфраструктуру, охорону здоров'я та енергетику.

Документ також визначає наскрізні пріоритети для всіх інвестиційних проєктів: енергоефективність, цифровізацію, реагування на зміни клімату, гендерну рівність та безбар'єрність.

План є складовою реформи управління публічними інвестиціями та пов'язаний із реалізацією програми Ukraine Facility. Важливо, що державне фінансування зможуть отримати лише ті проєкти, які відповідають визначеним пріоритетам і включені до Єдиного проєктного портфеля публічних інвестицій держави.

[Докладніше за посиланням](#)

[Докладніше за посиланням](#)

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Уряд затвердив механізм придбання житла для ВПО у сільській місцевості

Кабінет Міністрів України затвердив порядок реалізації експериментального проєкту із забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості та визначив механізм використання державної субвенції на формування фондів житла для ВПО.

Громади отримали можливість придбати житло у сільській місцевості для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб за рахунок коштів державної субвенції. Урядове рішення визначає порядок відбору житла, подання заяв та укладання договорів безоплатного користування житлом строком до трьох років із можливістю продовження.

Першочергове право на отримання такого житла матимуть багатодітні сім'ї, особи з інвалідністю, сім'ї з дітьми з інвалідністю, діти-сироти та люди похилого віку.

Рішення реалізується в межах експериментального проєкту Міністерства соціальної політики та є продовженням державної програми підтримки ВПО, на яку у 2026 році передбачено 1,5 млрд грн субвенції. Проєкт покликаний допомогти громадам створювати житловий фонд для тимчасового розміщення переселенців та відпрацювати механізми забезпечення ВПО житлом у сільській місцевості.

[Докладніше за посиланням](#)

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Уряд схвалив Бюджетну декларацію на 2027–2029 роки

Кабінет Міністрів України схвалив Бюджетну декларацію на 2027–2029 роки, яка визначає основні параметри бюджетної політики, соціальних стандартів та економічного розвитку держави на середньострокову перспективу.

Документ передбачає поступове підвищення соціальних стандартів, зокрема мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму. Також декларацією закладено підтримку ветеранів, постраждалих від війни та заходи для повернення вимушених мігрантів.

За прогнозом Уряду, реальний ВВП України зростатиме з 2027 року, а середня заробітна плата до 2029 року збільшиться до понад 44 тис. грн. Водночас очікується поступове зниження рівня інфляції.

Бюджетна декларація є основою для формування державних бюджетів на 2027–2029 роки та визначає ключові пріоритети фінансової політики держави. Документ також узгоджений із міжнародними зобов'язаннями України та програмами зовнішньої фінансової підтримки.

[Докладніше за посиланням](#)

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Уряд розподілив майже 601 млн грн субвенції на розвиток ветеранських просторів

Кабінет Міністрів України розподілив у 2026 році субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічних інвестиційних проєктів із розвитку ветеранських просторів.

Відповідно до розпорядження Уряду № 597-р від 17 червня 2026 року, між місцевими бюджетами розподілено 600,98 млн грн субвенції на створення та розвиток ветеранських просторів. Кошти спрямовуватимуться на реалізацію інвестиційних проєктів, покликаних забезпечити підтримку ветеранів, ветеранок та членів їхніх сімей через розвиток відповідної інфраструктури на місцевому рівні.

Ветеранські простори створюються як центри надання консультаційної, соціальної, психологічної та інформаційної підтримки ветеранам і ветеранкам. Виділення субвенції дозволить громадам розширити мережу таких просторів та покращити доступ до послуг для захисників і захисниць України.

[Докладніше за посиланням](#)

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Уряд розподілив освітню субвенцію на створення сучасного освітнього простору у 2026 році

Кабінет Міністрів України затвердив розподіл освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на створення сучасного освітнього простору у закладах освіти у 2026 році.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 591-р від 17 червня 2026 року, місцеві бюджети отримають кошти освітньої субвенції за спеціальним фондом державного бюджету для створення та розвитку сучасного освітнього середовища.

Фінансування спрямовується на оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти, створення сучасних навчальних просторів та покращення умов для навчання учнів відповідно до вимог реформи освіти.

Розподіл здійснено в межах освітньої субвенції, передбаченої Законом України «Про Державний бюджет України на 2026 рік». Кошти мають сприяти модернізації освітньої інфраструктури та впровадженню сучасних підходів до організації навчального процесу в громадах.

[Докладніше за посиланням](#)

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

В Україні запроваджують механізм надання невідкладних репарацій для осіб, які постраждали від сексуального насильства під час війни

Уряд затвердив розроблений Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності механізм визнання осіб постраждалими від сексуального насильства, пов'язаного із збройною агресією РФ проти України, та надання їм невідкладних проміжних репарацій.

Рішення ухвалили для реалізації закону про правовий і соціальний захист осіб, які постраждали від сексуального насильства, пов'язаного зі збройною агресією РФ проти України.

Для розгляду заяв при Мінсоцполітики створять спеціальну комісію. Вона ухвалюватиме рішення щодо призначення одноразової невідкладної грошової виплати людям, які пережили сексуальне насильство під час війни, а також дітям, народженим унаслідок таких злочинів.

Згідно із затвердженим порядком, розмір виплати становитиме 3 тисячі євро. Кошти перераховуватимуть у гривневому еквіваленті за офіційним курсом Національного банку України на дату призначення виплати.

Виплати фінансуватимуть коштом добровільних внесків міжнародних і національних партнерів, організацій та донорів, які надходять на спеціальний рахунок Мінсоцполітики, відкритий в НБУ.

Також отримані репарації не враховуватимуть під час обчислення сукупного доходу сім'ї, тому вони не впливатимуть на призначення житлових субсидій та інших видів державної соціальної допомоги.

[Докладніше за посиланням](#)

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Постанова № 751: як працюватиме механізм забезпечення ВПО житлом у сільській місцевості

Запровадження цього експериментального проекту є спробою Уряду системно вирішити дві проблеми: проблему довгострокового розселення ВПО поза межами великих міст і водночас стимулювати відродження сільських громад, які втрачають населення. Логіка документу зрозуміла: держава не будує нове житло з нуля, а використовує те, що вже є, поєднуючи потребу людей із наявним ресурсом територій.

Документ встановлює порядок придбання житла для потреб внутрішньо переміщених осіб та використання коштів державної підтримки на ці цілі. Важливо, що громади зможуть отримувати субвенцію з державного бюджету для формування фондів житла. Таке житло використовуватиметься для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, в тому числі сімей з дітьми.

Фінансування може здійснюватися за рахунок державного бюджету, місцевих бюджетів, донорських коштів, міжнародної технічної допомоги, добровільних внесків та інших не заборонених джерел. Максимальний розмір субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання одного об'єкта не може перевищувати 500 тис. грн з урахуванням податків, зборів і платежів для реєстрації нерухомості.

[Докладніше за посиланням](#)

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Центри життєстійкості і надалі надаватимуть психосоціальну підтримку: Уряд продовжив експериментальний проєкт до 2027 року

Постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2026 р. № 774 "Про внесення змін щодо реалізації експериментального проєкту з організації надання комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості в територіальних громадах до деяких постанов Кабінету Міністрів України" Уряд продовжив проєкт із надання послуги життєстійкості в громадах до 18 листопада 2027 року.

Постановою внесено зміни до:

постанови Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 р. № 1505 "Деякі питання реалізації експериментального проєкту із організації надання комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості в територіальних громадах", зокрема щодо: продовження реалізації експериментального проєкту з організації надання комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості в територіальних громадах до 18 листопада 2027 р.; надання права територіальній громаді міста та кожному із районів в місті в разі поділу міста на райони експериментального проєкту; в місті бути самостійними учасниками;

постанови Кабінету Міністрів України від 23 січня 2024 р. № 83 "Про організацію діяльності та забезпечення функціонування центрів життєстійкості" щодо переліку органів місцевої виконавчої влади, які беруть участь в організації діяльності та забезпечення функціонування центрів життєстійкості;

постанови Кабінету Міністрів України від 17 січня 2025 р. № 40 "Про реалізацію спільного з Дитячим фондом Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) проєкту стосовно надання фінансової допомоги у вигляді малих грантів для соціальних послуг сім'ям з дітьми та дітям та/або послуги раннього втручання" щодо приведення її положень у відповідність до законодавства

Реалізація постанови забезпечить доступність соціальних послуг, психосоціальної підтримки, зниження рівня стресу і тривожності серед громадян, набуття ними навичок стресостійкості. А також сприятиме створенню додаткових робочих місць, покращення фінансової спроможності соціальних працівників та психологів.

[Докладніше за посиланням](#)

Уряд визначив освіту і науку пріоритетним напрямом державних інвестицій на найближчі три роки

Середньостроковий план публічних інвестицій передбачає 78,5 млрд грн за трирічний період — понад 16 млрд у 2027 році та понад 31 млрд у 2028 та 2029 роках. Це найбільший обсяг інвестицій серед усіх секторів публічного інвестування.

У межах реалізації плану передбачено такі ключові напрями фінансування:

- облаштування укриттів у закладах освіти;
- створення сучасного освітнього середовища та оновлення лабораторій, майстерень, кабінетів й іншої навчальної інфраструктури; розвиток дослідницької інфраструктури та поліпшення умов її безпечної роботи;
- поліпшення доступу до освіти через розвиток системи перевезень і оновлення шкільних автобусів;
- розвиток і оновлення пансіонів та гуртожитків закладів освіти;
- оновлення їдалень і харчоблоків задля організації якісного та безпечного харчування; підвищення енергоефективності та енергонезалежності закладів освіти; модернізація дослідницької інфраструктури та впровадження «зеленої» енергетики;
- забезпечення дітей з особливими освітніми потребами необхідними засобами для навчання та розвитку;
- модернізація центрів професійної досконалості;
- відновлення, ремонт та будівництво освітньої інфраструктури;
- створення та оновлення центрів інженерної освіти, а також центрів подолання освітніх втрат; посилення пожежної безпеки в закладах освіти; створення центрів трансферу технологій за участю університетів і наукових установ.

[Докладніше за посиланням](#)

Від будівництва до ІТ: старшокласники зможуть обирати професійний профіль навчання

[Докладніше за посиланням](#)

ЮРИДИЧНІ ПИТАННЯ

Уряд удосконалив порядок виплати одноразової грошової допомоги постраждалим на об'єктах критичної інфраструктури

Кабінет Міністрів України ухвалив рішення, яке вдосконалює та уточнює порядок призначення та виплати одноразової грошової допомоги постраждалим на об'єктах критичної інфраструктури внаслідок військової агресії російської федерації проти України.

Розмір одноразової допомоги становить: 800 тис. грн для осіб з інвалідністю I групи, 500 тис. грн — II групи, 200 тис. грн — III групи та 1 млн грн у разі загибелі (смерті) особи.

Зокрема, уточнено порядок оформлення та засвідчення особистого розпорядження щодо виплати допомоги у разі каліцтва чи загибелі людини на об'єктах критичної інфраструктури, працівника оператора критичної інфраструктури, державного службовця чи посадової особи місцевого самоврядування.

Також врегульовано механізм доплати різниці між раніше отриманою та новою сумою одноразової грошової допомоги у разі зміни групи інвалідності. Крім того, визначено строки реалізації права на отримання такої допомоги — це період під час дії воєнного стану та протягом трьох років після його припинення або скасування.

Відтепер на одноразову грошову допомогу матимуть право особи, які постраждали внаслідок військової агресії російської федерації проти України та на момент настання відповідних обставин перебували на об'єктах критичної інфраструктури, працівники операторів критичної інфраструктури, а також державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування.

[Докладніше за посиланням](#)

ЮРИДИЧНІ ПИТАННЯ

Державний нагляд у сфері теплопостачання стане більш прозорим, передбачуваним та ризик-орієнтованим

Уряд удосконалив ризик-орієнтований підхід до державного нагляду у сфері теплопостачання. Відповідні зміни до критеріїв оцінювання ступеня ризику затверджено [постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 року №747](#).

Оновлені критерії спрямовані на підвищення ефективності наглядової діяльності Держенергонагляду та вдосконалення планування заходів державного нагляду (контролю). Їх застосування дозволить зосередити контрольні заходи на суб'єктах господарювання та об'єктах, діяльність яких пов'язана з найбільшими ризиками для надійного і безпечного теплопостачання споживачів. Водночас це сприятиме зменшенню адміністративного навантаження на сумлінних учасників ринку.

[Докладніше за посиланням](#)

Уряд запускає експериментальний проєкт щодо видалення аварійних та пошкоджених зелених насаджень за межами населених пунктів

[Докладніше за посиланням](#)

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

Говорити однією мовою з технологіями: Мінцифри оновило національний словник термінів зі штучного інтелекту

Штучний інтелект розвивається стрімко, а нові терміни з'являються ледь не щотижня. Щоб держава, бізнес, медіа та дослідники говорили однією мовою, Мінцифри презентувало оновлену редакцію словника термінів у сфері ШІ. Машиночитаний формат

Словник доступний не лише як звичайний текст, а й у машиночитаному форматі. Це зручний та практичний інструмент для розробників, дослідників і організацій, які щодня працюють із великими масивами даних та навчанням нейромереж. Досліджуйте сучасну мову штучного інтелекту та впевнено орієнтуйтеся в технологіях, які вже сьогодні змінюють світ.

Штучний інтелект стрімко розвивається, тому словник не претендує на вичерпність. За потреби він буде доповнюватися та оновлюватися відповідно до розвитку технологій, професійної практики й міжнародних підходів.

До нової редакції увійшли 40 сучасних понять, які відображають останні технологічні тренди та актуальні міжнародні практики регулювання. Кожне визначення має англійський відповідник. Це допоможе фахівцям однаково розуміти процеси під час розроблення ШІ-продуктів або створення законів.

Докладніше за посиланням

Міністерство юстиції пояснює, що робити, якщо втрачено, пошкоджено чи зіпсовано документи на житло, зареєстроване до 2013 року

Міністерство юстиції України наголошує: навіть за відсутності паперового документа ваше право власності на квартиру чи будинок залишається чинним.

Відомості про таке майно зберігаються в архівній складовій Державного реєстру прав або на паперових носіях у Бюро технічної інвентаризації (БТІ).

За загальним правилом у разі втрати документів необхідно отримувати їхні дублікати в органах, що їх видавали (нотаріуси, міськради тощо). Проте в умовах війни це часто стає неможливим через релокацію або знищення архівів. Саме тому діє альтернативний спрощений механізм: якщо право на майно було зареєстроване до 2013 року, провести реєстрацію в Державному реєстрі прав можна на підставі архівних відомостей РПВН або відомостей БТІ.

Докладніше за посиланням

Всеукраїнська Асоціація ОТГ

тел.+38 068 914 17 35

e-mail: office@hromady.org

Канали комунікації

За посиланням

SALAR International
У складі Шведської Асоціації
місцевих влад і регіонів

 Швеція
Sverige

 Polaris

співпраця з
німеччиною
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

KFW

unicef
ДЛЯ КОЖНОЇ ДИТИНИ

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
За підтримки Швейцарії

 DECIDE
швейцарсько-український проєкт
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ ОСВІТИ

DOCCU
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ

PÄDAGOGISCHE
HOCHSCHULE
ZÜRICH
**PH
ZH**